

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznantila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. l. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 70.

Ljubljani, v ponedeljek 28. marca 1892.

Letnik XX.

Uravnava valute.

II.

Ves državni in zasebni dolg v Avstriji znaša do 20 milijard. Če se uvede zlata veljava, nastane vprašanje, kdo naj doplača onih 20 odstotkov, za katere je sedanja prava vrednost srebra nižja od zlate veljave. Ko bi dolžniki, in v prvi vrsti država, pri relaciji zgubili le jeden odstotek, znašalo bi to že nekaj stotin milijonov goldinarjev, pri 5% že polno milijardo. Če imamo torej pred očmi gospodarske posledice zlate valute, uvidimo, da je vprašanje o pridobitvi zlata bolj postranska stvar in da je z ozirom na imejitelje sedanjih občil za državni zaklad tudi ugodna relacija malega pomena.

Denarni baroni v Ameriki lahko vsak trenotek vržejo na denarni trg velike množine srebra, in tako je mogoče in verjetno, da pade notranja vrednost našega srebrnega goldinarja na 70, 60 kr. in mogoče, da še nižje.

Že zadnjič smo rekli, da je določitev relacije med staro in novo denarno enoto os, okolu katere se suče uravnava valute. Dub, prokurist S. M. Rothschildove hiše, torej onega denarnega kralja, kateremu je največ na uravnavi valute in kateri je gotovo z največjo natančnostjo proučil to vprašanje, je rekel pri enketi o relaciji:

„To veliko in pomenljivo podjetje je v prvi vrsti odvisno od inozemstva, zato se mora izvršiti z največjo previdnostjo. Težave uravnave valute so mnogostranske. Tako je važno vprašanje, koliko zlata moramo dobiti, da bomo mogli v gotovini plačevati. Velika nesreča bi bila za državo, ko bi vsanji dogodki motili ali preprečili to podjetje, še večja nesreča pa bi bila, ko bi dobili del potrebne zlata, potem pa morali zopet ustaviti izplačevanje v gotovini.“

Ne smemo pozabiti, da se bode občinstvo moralo sprijazniti z novim denarjem; v roke dobi zlato in bati se je, da se z zlatom zgodi isto, kar se je zgodilo l. 1848, ko je bilo ustavljeno izplačevanje v srebru; veliko zlata se bode odtegnilo prometu in se ne povrne zopet . . .

Vprašanje relacije pa je v velikem številu vprašanj najvažnejše in najtežavnejše. Tu je v prvi vrsti potrebno, da skrbno presodimo interese upnikov in dolžnikov doma in v inozemstvu. Kakor-kolise določiti relacija, nikdar ne bode zgubila značaja svojevoljnosti . . . Najpravičnejša bi bila relacija, ki bi bila primerna povprečnemu kurzu naših bankovcev v zadnjih desetih letih.“

Rothschildova hiša torej želi uravnava valute, če se relacija določi na korist mobilnega kapitala.

Od l. 1879 do 1891 je bila povprečna vrednost našega srebrnega goldinarja 78 kr. v zlatu ali 1 frank 95 cent., v zadnjih sedmih letih pa le 72 1/2 kr. v zlatu ali 1 frank 80 cent. Ponavljamo torej vprašanje: kdo naj plača to razliko, ki znaša nad 20%?

Če znaša, kakor smo omenili, ves dolg 20 milijard, imeli bi upniki, torej kapitalisti, dobička 200 milijonov gld., ko bi bila vrednost srebrnega goldinarja 73 1/2 kr. v zlatu; 1000 milijonov, ko bi bila vrednost 77 1/2 kr.; 2000 milijonov, ko bi bila vrednost goldinarja 82 1/2 kr. itd.

Za toliko bi se torej pomnožili kar čez noč dolgovi naše države. Za kolikor se zviša relacija od 72 1/2 kr. gori proti zlatu, za toliko se zvišajo bremena dolžnikov in davkoplačevalcev na korist mobilnemu kapitalu. Ali pa je to opravičeno? Za svoje izdelke in pridelke imamo v zlatu našega soseda vedno zanesljivo in solidno merilo za njihovo notranjo vrednost. Če je naša trgovska bilanca aktivna, lahko ostanemo pri srebrni veljavi, če pa je pasivna, potem bode zlato ravno tako živo, kakor srebro.

Zlate veljave si torej ne moremo želeli. Priznamo sicer, da bi se s časom pomnožila delavska zmožnost našega prebivalstva, ali plačilna zmožnost države, davkoplačevalcev in zasebnih dolžnikov bi se ne zvišala, ker bi vsled zlate valute narasli dolgovi in obresti. In če nastane vojska, potem pa je nesreča še večja. Ze sedaj ima avstro-ogerska banka od svojih zakladov v zlatu dobička do 13 milijonov. Iz tega razvidimo, kolik dobiček bi imeli veliki kapitalisti pri vravnavi valute.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja, dne 24. marca.)

Došle peticije se izročé finančnemu odseku, istotako razna poročila deželnega odbora.

Poslanec Hribar poroča v imenu finančnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora, ki se tiče glavne bilance loterijskega posojila mesta ljubljanskega za leto 1890.

Pri tukajšnjem mestnem magistratu predloženo glavno bilanco mestnega loterijskega posojila za leto 1890 in njega proračuna za leti 1891 in 1892 je deželni odbor pregledal ter jih z vsemi postavki v redu našel.

Glavna bilanca posojilnega zaklada, odštevši račun izgube in dobička, kaže

v pasivih	1,613.570 gld. 89 kr.
v aktivih	1,537.277 „ 19 1/2 „

torej nedostatka 76.293 gld. 69 1/2 kr. kateri se je v primeri z

lanskim letom z	80.296 „ 45 „
---------------------------	---------------

zmanjšal za znesek 4.002 gld. 75 1/2 kr. Ta nedostatek se bode, pričakovanje jednako povoljnega vspeha, kakor letos, pri obrestovanju s 4 odstotki, v 13 letih popolnoma odpravil.

Ako se dalje primerja pokritje anuitetnega računa v znesku 69.459 gld. 67 1/2 kr. z loterijskim posojilom v znesku 1,471.875 gld., je razvideti, da

LISTEK

Učitelj narodov.

V spomin tristoletnice J. A. Komenskega.

Bil je sirotek; stal je zapuščen na širnem svetu, in ta, kojemu je bil izročen, njega strije, je čisto zmajeval z rameni, kaj bode neki iz dečka. Star je bil že petnajst let, a vzlic temu skoro ni bil ustvarjen za delo na polju in v gozdu. Da bi mu ne jedel kruha zastoj, pošiljal ga je strije past ovce in koze.

Ta posel je precèj ugajal našemu sirotku. Veselo je gonil čredo na pašo, v eni roki gorjačo, v drugi knjigo, kajti na paši je imel obilo časa, prebirati knjige, koje mu je posojeval niviški župnik Micholský. Marljivo je čital in se učil, starega župnika izpraševal to in ono, česar ni razumel, s tem se je dokaj prikupil „dragemu svojemu očetu“, kakor je pozneje nazival župnika Micholskega, a slednji je jako rad imel dečka.

Strije, prišedši nekèga dnè na pašo, uzré razkropljeno čredo, sirotka pa na skali sedečega in zamišljenega v knjigo.

„Tako-le izpolnjuješ dolžnost svojo? Namesto da bi pazil na čredo, pa prebiraš kajige. — Gotovo ti jih posojuje gospod župnik, saj vsakemu vsiljuje svoje knjige!“

Deček, ves preplašen, hoče mu nekaj ugovarjati, toda strije mu prestriže besedo, rekoč:

„Sèm s knjigo, ponesem jo gospodu župniku in izpregovorim z njim o tebi. Od danes nadalje ne bodeš več pasel; paziti moram bolje ná te.“

Zvečer obiše strije župnika in mu potoži o dečku, ter dé: „Hoče li deček čitati, domá na mizi ima sv. pismo. Druge knjige niso zánj, te so samo za učene gospode, za nas kmete je delo, in zaradi tega vas prosim, gospod župnik, ne posojujte več dečku knjig!“

Župnik se dobrovoljno nasmehne, a velí: „Umirite se, dragi prijatelj, dečka nočem zapeljovati. Povém vam pa, da je umljiv, bistrega uma, in škoda bi bilo zánj, ko bi se zanemaril pri delu. Ljubi soseda, glejte! Deček je star že skoro šestnajst let, — vi sami imate mnogo otrok, bogataš tudi niste, veste kaj, izročite mi dečka v vzgojo, skrbel bom sam za njega bodočnost.“

Strijeu je prijal ta predlog. Takoj drugo jutro se preseli sirotek v novi svoj dom, k staremu župniku, sirotek — slavni Jan Amos Komenský.

Doba njegovega bivanja v župnišču niviškem bila je najsrečnejša v njega vihnem in burnem življenju.

Leto na to je zapustil niviško župnišče, kjer se je marljivo izobraževal, ter šel v bratovsko šolo

v Ivančice, in leta 1611 vpisal se je v bogoslovsko fakulteto v Helbornu, ker je tedaj visoko praško učenje bilo v utrakvistiških rokah.

Dovršivši svoje študije, napoti se Komenský na Holandsko in na Angleško; povrnivši se domov, prevzel je vodstvo šole v Prerovem na Moravskem. Tu je tudi spisal svojo prvo latinsko slovnico, koja je izdal na svetlo v Pragi leta 1616.

Zatem umré v Nivici njega stari dobrotnik, župnik Micholský, in Komenský je na iskreno prošnjo prevzel izpraznjeno župnijo. Težkim srcem se poslovi s prerovsko šolo, kjer se je nadejal pravega poslovišča, odpotuje v Nivice, kjer je založil prvo šolo, poučujoč sprva deca v svoji izbi, pozneje v najetih prostorih. Pozneje je bil poklican Komenský v Fulnek, kjer se je oženil in mirno in zadovoljno živel.

Po štiriletnem službovanju nastane naglo obrat, prouzročen vsled tridesetletne vojske; Komenský, izgubivši svoje skromno imenje, knjižnico in rokopise, moral je pobegniti, da si vsaj reši življenje; skrivaj se je na posestvih plemenitaža Karola Žerotinskega. V tej burni dobi je spisal Komenský nekoliko verskih spisov. Leta 1622 umró njegova žena in oba otroka vsled kuge; ves potrt take tožne usode preseli se v Brandýs nad Orlico, kjer je v gozdarski koči, nazivljeni „Klopoty“, živel tiho sam. Ondi je spisal tudi najkrasnejšo pesem svojo: „La-

se je isto s 4-71 odstotkov, torej v primeri z amortizovalnim načrtom, za 0-21 odstotkov višje obrestovalo.

Specijalna rezerva je koncem leta 1890 narasla na 25.227 gld. 17 kr.

Stanje obligacij iznaša koncem leta 1890 v zlati renti 160.000 gld. ali po kursni vrednosti 106 95 = 171.120 gld.

Predloženi proračun posojilnega zaklada za leto 1891 kaže

potrebnosti	72.217 gld. — kr.
pokritja	78.818 „ 26 „

torej presežka za 1.601 gld. 26 kr. dočim oni za l. 1892 izkaže

potrebnosti	72.696 gld. 52 kr.
pokritja	72.785 „ 70 „

torej presežka za 89 gld. 18 kr.

Poročilo se vzame na znanje.

Poslanec Murnik poroča o prošnji županstva v Poljanah za podporo k napravi vodnjakov in nakupu brizgalnice in nasvetuje, da se prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj dovoli primerno podporo iz kulturnega zaklada.

Most v Krškem.

Poslanec Kersnik poroča o prošnji meščanov v Krškem za oprostitev mostarine na deželnem mostu čez Savo v Krškem. Poročevalec omeni, da mostarina znaša povprek 6000 gld. na leto, troški pa do 3000 gld. Dežela je za zgradbo mostu dala 10.000 gld., a do julija meseca minolega leta ni dobila še nobenega povračila, dasi moremo že sedaj reči, da se bode morala ta svota izčrtati iz deželnega proračuna, oziroma deželne imovine. Ko bi že sedaj znižali mostarino, bilo bi prenačljeno, kajti treba je misliti na popravilo mostu, ki bode čez kacic 8 let nujno potrebna, in poleg tega nemamo niti jednoletnih natančnih podatkov o dohodkih in troških. Ti razlogi so bili odločilni za finančni odsek, da nasvetuje:

1. Prošnja meščanov krškega mesta za znižanje mostarine se odkloni.

2. Deželnemu odboru se naroča, pripraviti na podlagi vsaj jednoletnih dohodkov do prihodnjega zasedanja nov znižan tarif za mostarino na krškem mostu, s katero bodo pokriti troški vzdrževanja, režijske ter obresti in dvajsetletna amortizacija za zgradbo mosta od dežele plačane glavniice 10.000 gld.

O teh predlogih je bila daljša debata.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. marca.

Notranje dežele.

Komenskega slavnost. „Narodni Listy“ so raztrosili vest, da je kardinal grof Schönborn storil korake pri učnem ministerstvu na Dunaju, naj prepove Komenskega slavnosti po šolah. Minoli četrtek je pa konservativni „Čeh“, pooblaščen od kardinala, konstatiral, da niso niti češki, niti avstrijski škofje vplivali na prepoved Komenskega

slavnosti. Kardinal - nadškof praški grof Schönborn je bil pri Gautschu, ko je bil na Dunaju, ali o Komenskega slavnosti nista govorila. O prepovedi je kardinal izvedel še le iz časopisov. Sicer pa kardinal in primas češki ne zmatra za svoj poklic, inspirirati državne izvršilne organe. Na tem stališču stojé vsi češki škofje. — Iz tega je vidno, da je minister Gautsch imel gotovo vse druge pomisleke proti slavnosti. Ti pomisleki so pa gotovo bili politični, ne pa verski. Komensky je bil, kakor je znano, velik nasprotnik habsburške hiše. Gautschu se ni umestno zdelo, da bi morda proslavljali pred mladino Komenskega ne le kot dobrega pedagoga, temveč kot najčistejši značaj, ker bi se iz tega dalo sklepati, da se odobrava Komenskega nezvestoba postavnemu vladarju iz habsburške hiše. Baš v takih zadevah je pa minister Gautsch jako strog mož, to je že pokazal proti Nemcem, ko je dal iz šolskih knjižnic pomesti knjige, ki so proslavljale preveč nemštvo, ker se mu je zdelo, da iz njih ne diše pravo avstrijsko domoljubje. Sploh so pa Mladočehi največ pripomogli, da se je slavnost prepovedala, ker so jo hoteli zlorabiti v svoje politične namene. Da so Gautscha vodili politični motivi, videti je iz tega, da je dovolil šolske prostore za slavnosti društvom s pogojem, da se opusté vsake politične izjave. Češki liberalci so pa tudi zakrivil, da Komenskega slavnost ne bode občno narodna. Duhovniki se je udeležiti ne morejo, ker se je vsem tem slavnostim že „a priori“ pritisnil neki protiverski pečat. Ko bi se bile slavnosti omejile na proslavljanje Komenskega kot vzgojitelja, bil bi se je vsak Čeh, tudi duhovnik, lahko udeležil, saj je znano, da se je baš Komensky izjavil, da materni jezik in pa vera morata biti podlaga nauku in vzgoji. Če bi bila slavnost ostala v tem okviru, bi se jej najbrž tudi v šoli ne bila delala nobena ovira.

Češka sprava. Poljski listi mislijo, da bode vlada prišla v razne zadrege, ker se je razbila sprava na Češkem. Stališče, da je to samo deželna zadeva, se ne bode dalo držati.

Slezija. V šleskem deželnem zboru je eden slovanskih poslancev vprašal vlado, je-li resnica, da je v Sleziji na vseh šolah prepovedana Komenskega slavnost. Deželni predsednik je odgovoril, da splošne prepovedi ni. Na češki zasebni gimnaziji se ta slavnost ni dovolila, ker ni dovolj poviša na tacihi zavodih proslavljati Komenskega. Nikakor pa vlada ne ngovarja temu, da se na češkem učiteljskem ta dan primerno predava o Komenskem.

Vnanje države.

Bolgarija. Ministerski svet se je te dni zopet posvetoval o Vulkovičevi aféri. V tem ministerskem svetu se je govorilo o tem, da je vlada po svojih agentih izvedela, da sta tisti dan, ko je bil Vulkovič ubit, dve osobi prišli na rusko ladijo „Car“ in zahtevali od kapitana, naj takoj odpluje z njima v Odeso. Kapitan je obe na ladiji obdržal. Drugi dan je pa na povelje ruskega veleposlaništva z njima odrinil v Odeso, kjer so došleca z veseljem vspregjeli ruski tajni policisti. Tudi se je omenjalo, da mnogi roparji v Bolgariji imajo ruske potne liste. Ministerski svet je sklenil pozvati turško vlado, naj skrbi, da Turčija ne bode zavetišče osobam, ki strežejo po življenju bolgarskim državljanom.

Nemčija. Nove ministre skovo vsi listi dosti prijazno pozdravljajo, če tudi dvomijo, da bi se ločitev državnega kancelarstva od pruskega ministerstva dobro obnesla. Sploh se misli, da je ta uredba le začasna in da se v kratkem še marsikaj spremeni. Protestantsko-konservativni listi so še najbolj zadovoljni z rešitvijo krize. Posebno se „Reichsbote“ veseli, da sta prišla dva konservativna ministra, ko je jeden odstopil. Mi pa mislimo, da se konserva-

tivci premembe nemajo preveč veseliti, ker sedaj jih katoliški centum ne bode več brezpogojno podpiral.

Francija. Odsek, ki pretresuje predlogo o dinamitnih napadih, je sklenil, v njo vsprejeti določbo, da se kaznuje s smrtjo vsakdo, ki razstrelila nastavlja po javnih cestah.

Izvirni dopisi.

Iz Radovljice, 28. marca. Dne 27. t. m. se je vršil v salonu g. Klinarja I. občni zbor tukajšnje posojilnice. Zastopanih je bilo 45 deležev. Pohvalno so sprejeli zborovalci poročilo o I. polletnem delovanju vodstva, ki je vrlo dobro pokazalo, da je kos svoji nalogi. Denarni promet sta že pred kratkim objavili v „Slovenca“. Čisti dohodek, ki se je odločil za rezervni zaklad, res ni velik, a pomniti je, da so upravni troški začetkom precejšnji. V vodstvo so izvoljeni vsi dosedanja gg. izvzemši mestnega župnika č. g. Novaka, mesto katerega je izvoljen tukajšnji posestnik g. Fr. Papler. V nadzorstvu so pa g. J. Košmelj, župnik v Begunjah, g. Jelovšek na Vrhniki in g. Treven na Jesenicah. Zborovanje je počastil med drugimi tudi državni in deželni poslanec g. Franc Šuklje, ki je imel do zbranih tudi primeren nagovor in se sam vpisal mej deležnike naše posojilnice. Po končanem zborovanju je nabral g. Pesjak med zborovalci 28 gld. za družbo sv. Cirila in Metoda, ki so se vložili na vložno knjižico, dokler se svota ne poviša do stotaka, da se potem vpiše radovljiška posojilnica med pokroviteljice omenjene družbe.

Zadnji čas se snuje pri nas tudi podružnica kmetijske družbe. Doslej smo bili vpisani pri podružnici v Lescah. Ker je pa pred kratkim predsednik leške podružnice umrl, hočejo nekateri tukajšnji posestniki skupno z županijo mošenjsko osnovati si lastno podružnico s sedežem v Radovljici.

Izpod Stola, 25. marca. Nismo se malo čudili, ko smo brali, da je deželni poslanec g. Šuklje v deželnem zboru nasvetoval, naj se okrožni zdravnik radovljiški prestavi v Kropo. Pritrjeval je temu nasvetu g. baron Schwegel, a mi Podstolci mu pritrditi ne moremo.* Prav nič nimamo zoper to, da dobi Kropa svojega zdravnika, kakor ga je že imela, a da bi se okrožni zdravnik radovljiški premestil tje, temu moramo odločno oporekati. Razočen človek vendar ne more od nas zahtevati, da bi mi hodili iskat si zdravnika v Kropo! Res je sicer, da je v Radovljici c. kr. zdravnik, a tega ne dobimo lahko doma. On ima s kaznilnico v Begunjah in uradnimi poti toliko posla, da pri najboljši volji ne more ustrezati vsem potrebam. Zato smo z veseljem podpisali prošnjo občinskega sveta radovljiškega do deželnega odbora, da se poviša plača ondotnega okrož-

*) Kolikor se spominjamo, g. poslanec Šuklje ni naravnost nasvetoval, da se deželni okrožni zdravnik premesti iz Radovljice v Kropo, temveč naglašal potrebo zdravnika v Kropi, ker imajo ljudje predaleč do zdravnika v Radovljico. Pač pa je g. poslanec baron Schwegel omenil, da bi v Radovljici zadoščal jeden sam zdravnik z ozirom na to, da so v tem okraju zdravniki neprimerno nameščeni. Op. vred.

birint sveta in raj srca“, koje delo je posvetil Karolu Zerotinu dné 13. januvarija leta 1623.

Neprestano preganjan, sklene s svojimi sovreniki, ostaviti domovino, kar je učinil leta 1628, in se nastani v poljsko mesto Lešno, kjer je postal ravnatelj bratovske gimnazije. Tu je spisal dragocena svoja dela: „Veliko didaktiko“, „Matersko šolo“, „Prostonarodno šolo“, „Vrata jezikov“, „Modrost starih prednikov“ itd.

Komenskega ime zaslulo je med omikanci in učenjaki drugih narodov, dopisovali so mu od vseh krajev, predlagali so mu vprašanja, in iz Švedske in Angleške so mu pošiljali prošnje, naj opusti svojo dosedanja službo in se preseli v te deželi.

Komensky se udá prošnjam ter sklene odpotovati v London. Toda ustanek na Irskem je preprečil njega nádeje; nato potuje l. 1642. na Švedsko, kjer mu obljubi Ljudevit von Geer podporo za izdavanje spisov in brezskrbno življenje, Komensky sprejme to ponudbo, proseč zajedno, da bi se smel nastaniti v tibem pruskem mestecu Elblayn, kjer je v šestih letih spisal nekoliko obširnih vednostnih knjig.

Leta 1648. umre škof „bratovske jednote češke“ Vavřinec, in Komensky je bil jednoglasno izvoljen njemu naslednikom. Z vestfalskim mirom je bila končana tridesetletna vojska in z njim zagotovljen svoboden povratak „češkim bratom“ v domovino. V

tej dobi pozóve Komenskega knez Rákoczy v Blatni Potok, da vredi šolstvo na Solnogradskem. Na Solnogradskem spisal je tudi znamenito delo „Svet v obrazih“ (Orbis pictus), koje je bilo prevedeno v mnoge evropske jezike, in natisnato v Norimbergu l. 1657.

Leta 1654. povrne se v Lešno, in leto na to vname se vojska med Švedi in Poljaki. Mesto je mnogo trpelo, pogorelo je do tal. Kdor je mogel, je pobegnil; Komensky je tu zopet vse izgubil in zbežal s svojo rodbino v Slezijo, kjer jo popusti. Nato zopet potuje v Hamburg, odtodi pa v Amsterdam; tu se je stalno nastanil pri svojem mladem prijatelju Lovrencu von Geer, koji je obsipaval z dobrotami Komenskega.

Tu je po trnjevem življenju našel odmor Komensky; izdal je še mnogo, mnogo novih del na svetlo, prejšnja uredil in popravil ter ja izdal v izdal v štirih velikih folijontih in pripisal mestu „Amsterdamu in njega magistratu“. Komensky je bil marljivo delaven do poslednjega vzdih, skusil je obilo nadlog, težav in prevar v svojem življenju. Umril je oddaljen od svoje domovine, na daljnem tujem kot osemdesetletni starček v tistem pomorskem, holandskem mestecu Naardenu blizu Amsterdama v dan 15. novembra 1670., kjer je tudi pokopano njega truplo.

Danes je temu baš 300 let, ko se je porodil v Ogerskem Brodu na Moravskem od revnih starišev, toda Bog sam mu je podelil neprecenljivi dar, iz kojega je Komensky bogato crpal vse svoje življenje, da po tako dolgi dóbi, kakor je dóba 300 let, ni čislán in spoštovan samo med svojimi češkimi rojaki, temveč i po vsem omikanem svetu. Komensky je domovino in narod svoj ljubil nad vse, iz bogastva velicega svojega duha je podeljeval in zapustil največ svoji domovini in narodu svojemu.

Vselej, kadarkoli je bil češki narod v kritičnem položaju, kadarkoli so pešale in ginjevale njega moči, tu je usoda v pravem času poslala moža, koji je narod dvignil iz njega tožnega stanja, ki je narod otel te béde v kulturnem oziru, postavil se na višje stališče, da je svetil drugim narodom. Takó je bilo proti koncu tridesetletne vojske, ko je živel proslavljenec Komensky in blestel kot svetilnik na morskimi obalah v temotah 17. in 18. stoletja v prosveto vsem evropskim narodom.

Toda mi ne slavimo Komenskega kot pisatelja „čeških bratov“; mi ne proslavljamo v njem člana češke emigracije, ki je želel srečo, vspeh in zmago protestantskemu orožju proti legitimnemu vladarju Ferdinandu II.; mi jako pomilujemo njegovo zmoto, ko se je pridružil nasprotnikom vladarske hiše. Gotovo bi se tudi češka duhovščina z zavednimi kato-

nega zdravnika na 800 gld. in njegovo že razpisano mesto prej ko prej odda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. marca.

(Cesaričinja-vdova Štefanija) je dné 21. t. m. na Lloydovem parniku „Flora“ nastopila daljše potovanje ter namerja obiskati mnoga sicilijanska mesta.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri IX. sejo.

(Jan Amos Komensky) se prikaže zgodaj v slovstvu slovenskem, kajti že P. Hipolit iz Novega Mesta je l. 1711 v svojem „Dictionarium trilingue“ privzel njegov „Orbis Pictus“ na 70 straneh po latinski, nemški in kranjski. Prestavljal ga je deloma tudi Vodnik, in Kopitar je v svoji slovnici ponatisnil šest odstavkov po nemški in po kranjski in to v prestavi Hipolitovi in Vodnikovi (str. 88.—98). Potočnik pa ima v svoji slovnici I. l. 1840 (str. 1—95), II. l. 1858 dokaj dober slovenski prevod „Svet v obrazih“, spisal Janez Am. Komenský (str. 105—145). — Znanstveno znamenit je tudi spis, ki ga je l. 1867 v „Izvéstju višje gimnazije ljubljanske“ priobčil profesor Frančišek Kandernal pod naslovom: „Ueber Johann Amos Comenius und seine Didaktik“ (S. 1—6).

(Domača umetnost.) V prodajalnici g. Kolmana na Glavnem trgu je domači slikar g. Grile v soboto razstavil po naravi izdelano doprsko slika domačega kiparja g. Gangla. Nadarjeni naš slikar je prav plastično pogodil podobo. Ob enem naznajuemo veselo vest za domačo umetnost, da so bila nedavna poročila o bolezni g. Gangla dokaj pretirana, kajti on je že popolnem zdrav in nadaljuje svoje delo pri deželnem gledališču.

(Kranjska hranilnica) je imela, kakor smo že omenili, dne 24. t. m. občni zbor. Za občekoristne in dobrodelne zavode se je dovolilo: Ljubljanskemu zavodu za reveže 2500 gld., bolniškemu podpornemu društvu 200 gld., Elizabetiški 400 gld., za rekonvalescente civilne bolnišnice 200 gld., bolniškemu nadzorstvu in delavski bolniški blagajnici po 100 gld., hiralnici in Vincencijevi družbi za deško zavetišče po 200 gld., Vincencijevi družbi za deško sirotišče 500 gld., in izjemoma še 200 gld., dekliškemu sirotišču 200 gld., konferenciji pri sv. Jakobu 100 gld., pri sv. Nikolaju 150 gld., društvu zdravnikov 300 gld., društvu gospej krščanske ljubezni skupaj 700 gld., trgovski bolniški blagajnici 300 gld., obrtni strokovni šoli v Ljubljani skupaj 1050 gld., v Kočevju 500 gld., obrtno-nadaljevalnim šolam v Kočevju, Kranju, Kamniku, Trzinu, Radovljici, Škofji Loki, Krškem, Postojni in Metliki po 50 gld., nemškemu „schulvereinu“ za deško šolo v Ljubljani 5000 gld., filharmonskemu društvu 600 gld., „Glasbeni Matici“ 200 gld., nemškemu otroškemu vrtcu v Ljubljani 150 gld., nemškim vrtcem v Kočevju, Trzinu in Zagorju po 50 gld., otroški varovalnici v Ljubljani 200 gld., dekliški šoli v Šmihelu pri Novem Mestu 200 gld., zasebni šoli Ane Zore v Novem Mestu in tukajšnjemu gimnazijskemu ravnateljstvu za orodje

liki na Češkem in Moravskem udeležila te slavnosti, ko ne bi prostomisljaki in prostozidarji v Komenskem poleg tega proslavljali še kot sovražnika papeštvu. Komenskega namreč moramo soditi po tem, da je bil vzrejen v zmotah krive vere in ni dobil prilike, da bi se poučil o pravem bistvu katoličanstva. Komenský je bil svoji krivi veri udan iz prepričanja in je pretrpel vsled tega mnogo preganjanja. Gotovo bi vsi Čehi brez razlike slavili tega slavnega moža, kakor so protestante Palackega, Šafařika in Kolářa, da neso liberalci in novodobni husiti tej slavnosti podtaknili političnega namena.

Mi še posebno naglašamo, kar on piše o verski šoli: „Ze zgodaj je treba učiti otroke, da ni časno, temveč večno življenje namen našega bitja, da je časnost pripravljajanje na večnost, da v boju za življenje ne izgubé iz očíj tega, kar je nad vse potrebno. Zato se morajo otroci že od rane mladosti navajati k temu, kar vodi k Bogu, k branju sv. pisma, obiskovanju božje službe in dobrim delom, O, da bi se nas usmilil Bog, da bi našli pravi način, po katerem bi vse, s čimur se naš duh peča izven Boga, nanašalo na Boga, in ves zemeljski trud tudi na skrb za večno življenje.“

Kot takega učitelja narodov, kot velikega pedagoga mi slavimo Komenskega. A. S.

pri igrah po 50 gld., za šolsko delavnico v Šiški 120 goldinarjev, za šolsko delavnico na Trati pri Kranju 100 gld., za permanentno razstavo učil 30 gld. Za revne dijake: na višji gimnaziji v Ljubljani 200 gld., na nižji v Ljubljani in Kočevju po 100 gld., gimnaziji v Novem Mestu 100 gld., višji realki v Ljubljani 200 gld., učiteljski 200 gld., 1. in 2. mestni ljudski šoli in uršulinski šoli v Ljubljani po 200 gld., uršulinski šoli v Škofji Loki 100 gld., nemški deški šoli v Ljubljani 100 gld., mestni nemški deški šoli 150 gld., slovenski dekliški šoli 100 gld., mestni nemški dekliški šoli 150 gld., deški šoli v Novem Mestu 100 gld., dekliški šoli v Novem Mestu in Kočevju, meščanski šoli v Krškem in ljudski šoli na barju po 50 gld., Lichtenthurnovi sirotišnice 80 gld., obrtnima šolama na 1. in 2. mestni deški šoli in kovaški šoli v Ljubljani po 50 gld., „Schulpfennig“ in „Narodni šoli“ po 200 gld., za revne visokošolce v Gradcu 100 gld., zavetišču na donajskem vseučilišču in nemškemu vseučiliškemu zakladu v Gradcu po 100 gld. Gasilnemu društvu v Ljubljani 500 gld., katoliški družbi rokodelskih pomočnikov v Ljubljani 200 gld., katol. rokod. družbama v Novem Mestu in na Vrhniki po 50 gld., gospejnemu društvu v podporo invalidov, vojaških udov in sirot in „Rudečemu križu“ po 300 gld., podružnici „Belega križa“, ljudski kuhinji in deželnemu učiteljskemu društvu po 100 gld., dalje še več zneskov raznim društvom in šolam. Vsega vkupe 33.250 gld.

(Umrli) je dne 26. t. m. v Novem Mestu profesor na tamošnji gimnaziji g. Valentin Ambrusch po daljši bolezni v 45. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes popoldne. N. v. m. p.!

(S Koroškega) se nam piše: Vsaj enkrat se kaže, da se bliža pomlad; zadnji teden smo imeli jako lepo pomladno, solučno vreme. Na polju leži še jako mnogo snega in kmetje še niso mogli pričeti z obdelovanjem polja. — Življenja peze menda ni mogla več nositi devetnajstletna deklica K. Miklavc, ki je dné 19. t. m. v Beljaku skočila v Dravo. A zgodnja kopel se jej je zdelo vendarle premrzla, ker je radostno segla po deski, katero jej je ponudil neki brivski učenec, s kojega pomočjo se je rešila zopet iz hladnih valov. Pri tem „špasu“ se je sev do dobrega ohladila in v beljaški bolnišnici ima zdaj priliko premišljevat o svoji pregrešni malovernosti.

(Nesreče.) S Koroškega se nam poroča: Dne 14. t. m. zasul je v Rabeljski dolini blizu Trbiža snežni plaz kmeta Miheca iz Žabnic in delavca Mandla iz Boles. Oba ponesrečenca sta očeta neoskrbljene dece. — Dne 1. t. m. našli so v Št. Salvatorju petletno deklico A. Mačnik v postelji vso ožgano. Deklica se je igrala z žveplenkami in zažgala postelj. V groznih bolečinah umrla je drugi dan. Pazite na otroke! — Dne 1. marca padel je v Rastenfeldu pijani hlapec S. Fleišman v neki gostilni čez stopnice v klet in se pobil do smrti. — Blizu Sovodja našli so dné 9. t. m. občinskega ubožca J. Brandnerja zmrzlega na cesti. — Pogorela je dné 15. t. m. po noči ena hiša in skedenj v Hüttenbergu; dné 19. t. m. ob 11. uri zvečer pa pohištvo gospodarja Lavre-ta blizu Kotrč. Vsa krma, dvoje telet, trije prasci in mnogo obleke je bil plen plamena. Pohištvo ni bilo zavarovano.

(Slovensko gledališče.) Dne 25. t. m. se je predstavljala opera „Codrillo“ od Rudolfa Wurmha. Glasba v tej operi je prijetna, dasi jej nedostaje živahne karakteristike in dramatične sile. Suget v mnogem spominja na divji značaj Vergove „Cavalleria rusticana“. Tu nam pridejo na misel besede, katere smo čitali v zadnji številki monakovskih „Fliegende Blätter“. Dama prosi gosпода, naj jej pové vsebino zadnje igre. On: „Povem naj Vam? Ne, milostna, ne morem! Take stvari se morejo povedati dandanes le na odru v družbi ne.“ In isto moremo reči o sujetu zadnje opere. K sreči pa občinstvo ne razume besed pojočih oseb. Gg. Gerbičeva in Daneševa, kakor gg. Bučar in Stamear so prav dobro rešili svoje vloge, manj povoljno pa zbor, čemur pa je mnogo kriv tesni prostor. — V igri „Putifarjeva žena“ pa so nekateri igralci grozno pretirali. To smelost bi mogli oprostiti k večjemu pustni torej. Kostum modela Kislice pa celó ne gre na oder. Sinoči se je predstavljaj znanega Henrika Ibsena igrokaz „Nora“. Ta igra je bila neka posebnost za naše gledališko občinstvo. Ibsen je eden izmed malega števila onih modernih pisateljev, ki riše značaj krepko in s strogo doslednostjo, dejanja na-

vdahne z moralno resnostjo, ki ne razgreva gledalca le s hipnim ganotjem in raznimi neslanimi dovtipi, temveč daje posla duhu in treznemu razmišljanju. To kaže posebno konec, ki je nekaka novost v gledališkem slovstvu. Tu se ne vršé poroke, ne umori ali jednaki konci iger po šabloni, temveč glavni osobi se ločita, ali pisatelj dá razumeti h koncu, da bode globoka materina ljubezen do nedolžnih otrok nadvladala mrznjo do soproga in se mati zopet povrnila k ljubi družini. V tej igri so s skrajno doslednostjo izpeljani značaji iz življenja, tu je čisti realizem, dasi našim krogom morda v marsičem še tuj. A značaji neso le iz življenja, temveč imajo tudi moč življenja v sebi, da se povspnó do prave družinske sreče. In v tem se ravno ta igra daleč razločuje od onih francoskih in jako mnogih nemških modernih realističnih dram, v katerih ne najdemo drugega nego — recimo naravnost — umazane nesramnosti brez npravnih momentov, ki morejo v gledalcu vzbujati stud in sploh blažilna čustva, kar naj je in mora biti namen vsaj slovenskemu gledališču. V celi sinočnji igri so „občutljive narave“ zasledile le nekaj izrastkov prenapetega realizma v gledališkem slovstvu, in sicer v drugem dejanju, a te grče se morejo brez škode za celotnost igre izruvat iz zdravega debela. Sicer pa so ti izrastki tako zakriti, da jih more opaziti le bistro oko odraslega človeka. Na podlagi te igre bomo pozneje, kedar nam bodeta dopuščala čas in prostor odgovorili na neko polemiko v „Slov. Narodu“ o realizmu. Glavno vlogo „Nore“ je gospa Borštnikova izvela dovršeno ter pokazala zopet izredno nadarjenost za velike ženske tipe. Gosp. Borštnik je odvetnika Helmerja predstavljal vsemu značaju primerno in naravno, istotako gosp. Danilo bolehnega doktorja Ranka, gospa Danilova pa vdovo Lindenovo z vso potrebno skromnostjo. G. Sršen je dobro predstavljal Güntherja.

(Nemški „Schulverein“.) Iz Celovca se nam piše: Z nepopisnim veseljem javljajo tukajšnje „Fr. Stimmen“ svojemu p. i. čitateljstvu vest, da se je v Hannover-u ustanovila nova podružnica nemškega židovskega „schulvereina“, ki šteje že 140 udov in ki bode svoje delovanje omejila jedino na Koroško, „die südlichste Hochburg des Deutschthums“. No, je pa tudi nujno potrebujejo pomoči ti naši Nemci v škripcih, ki sami ne morejo več braniti svoje pristno nemške medvedove kože proti „slovenskemu navalu“. Pričakujemo, da nam bode g. Dobernik redno poročal, koliko nemških duš bode ta najnovejša podružnica rešila iz slovenskega „brezdnja“. Slovenci bomo pa že tudi skrbeli, da „schulvereinska“ drevesa pri nas ne vzrastejo do nebes, in da pošteno slovensko deco vsaj enkrat pusté pri miru. Saj je delovanje „schulvereina“ itak le velik lov na slovanske otroke, in njega prizadevanje za „rešitev“ nemštva po besedah vrlega poslanca Lueger-ja „purer Pflanz!“

(Osebnosti.) Veleč. gosp. Vojteh Pokosta, profesor na višji dekliški šoli v Pragi, sloveč češki pesnik in pisatelj, prelagaatelj „Desetega brata“ in Gregorčičevih poezij, je nevarno zbolel. — Poljski akademski društvi v Lvovu in Gradcu sta imenovali češkega pisatelja g. Ed. Jelinka častnim članom.

(Slovenske posojilnice na Koroškem) leže koroškim liberalcem in nemškutarjem kar po čez v želodcu. Monitèr te vrste ljudij, „Fr. St.“ v Celovcu, se zdaj vjeda nad tem, da je „Slovenec“ že mnogokrat poudarjal potrebo teh denarnih narodnih zavodov za slovensko ljudstvo, osobito za našega kmeta. No, o potrebi ali nepotrebi tacihi zavodov se z nasprotnim lističem ne bomo prepirali. Saj se dan na dan kaže, koliko ogromne važnosti so za nas; slovensko ljudstvo ima do njih popolno zaupanje, ker vidi, da so mu res v korist! Opomnimo samo na Velikovec, kjer je prej poslovala samo „liberalna“ hranilnica, s koje pomočjo je tamošnja nemškutarsko-liberalna klika strahovala in terorizirala ves okraj, zlasti ob času volitv. Pred letom dnij ustanovila se je tam tudi slovenska posojilnica, in takoj morala je nemška hranilnica znižati obresti za cel odstotek! V ostalem bodo se pa koroški slovenski rodoljubi boré malo zmenili za pisarenje laži-liberalnih listov, ki so jim marveč nov nagib vstrajnosti v pričetem delu, da se slovenske, narodne posojilnice čim dalje bolj okrepe. V to pomozí Bog!

(Duhovne vesti iz celovške škofije.) Č. go-pod Franc Katnik, župnik v Štebnu ob Zili je dobil župnijo v Gorjah; čast. gosp. Jožef Habernik

provizor v nemškem Plajberzi je postal župnik ravno tam. — Mašnikovo posvečevanje delili bodo mil. g. knežskof letoš v drugi polovici julija meseca. Posvečeni bodo: č. g. Ant. Pelnar, dijakon in prefekt v „Marijanišču“, 14 četrtoletnikov in 6 tretjeletnikov; in sicer iz tretjega leta naslednji č. gg: Grm Matej iz Adlešič na Kranjskem; Hutter Vekoslav iz Globasnice na Kor.; Pirkar Andrej iz Kačij na Kor.; Serajnik iz Porč ob Vrbskem jezeru na Kor.; Stres Anton iz Gorij na Kor.; Sturm Anton iz Domača na Kor. Po narodnosti je izmed posvečencev: tretjeletnikov: 5 Slovencev, 1 Nemec; četrtoletnikov: 2 Slovence, 7 Čehov, 5 Nemcev. — V mnogih cerkvah krške škofije vrši se ta teden (27. marca do 4. aprila) devetdnevica na čast Božji Glavi. Glavna pobožnost je v mestni cerkvi sv. Ilja v Celovcu. Zjutraj so vsak dan slovesne sv. maše, popoldne pa pridiga z blagoslovom. Letos pridiguje č. o. Andrej Kobler S. J., vodja duhovnega semenišča. —

(Koroški deželni zbor) 6 seja, dne 11. marca. Razna poročila in predlogi se izročé posameznim odsekom. Večje važnosti je poročilo o ustanovitvi deželne hipotekarne banke. — 7. seja dne 12. marca. Razne prošnje in poročila se izročé odsekom. Občini Grabštanj se dovoli 150 gld. podpore za most čez Krko pri St. Petru. Občini Techendorf se dovoli 200 gld. Dr. Prettner vpraša, kaj misli deželni odbor storiti za male obrtnike v obrtnih zadrugah, in katera lokalne železnice misli na Koroškem zgraditi. — 8 seja. Razna poročila in predlogi se izročijo odsekom. Večje važnosti je predlog o gradnji novega mostu čez Dravo pri Lipici ob Pliberku. Stroški so proračunjeni na 70.000 gld., katerih 50%, plača dežela. — 9. seja dne 15. t. m. Več poročil se vzame na znanje ali izročí odsekom. Dovolí se več podpor. — 10. seja dne 17. t. m.: Sprejme se predlog, da se občina „Unterlesach“ (Spodnje Lese) razdeli v občini „Birnbach“ (Hrušica) in „St. Jakob.“ Fin. odsek poroča o računskem sklepu kor. šolskega zaklada za l. 1889. Dohodkov je bilo 8703 gld 33 kr.; stroškov 8669 gld. 99 kr.; prebitka 53 gld 37 kr. Proračun istega zaklada za l. 1892. kaže: potrebsčin 215 gld.; pokritja 8274 gld.; prebitka 8059 gld. (Naslov tega zaklada nam je neumeven. Op. ured.) Računski sklep dež. šolskega rezervnega zaklada kaže dohodkov in stroškov 20.090 gld. 75 kr. Proračun istega zaklada za l. 1892. potrebsčin in pokritja 12.848 gld. — Računski sklep dež. šolskega zaklada za l. 1890. ima potrebsčin 412.177 gld. 35 kr., pokritja 61.455 gld. 41 kr., torej primanjkljaja 350.721 gld. 94 kr., ki se pokrije iz deželnega zaklada. — 11 seja dne 18. marca. Raznim občinam se dovolijo večje ali manjše podpore za uravnanje cest. Proračuni raznih dež. ustanov in zavodov se odobré drugim zavodom in društvom dovolé podpore. —

(Utonila) je dne 24. t. m. triletna deklica Antonija Markel v Vodeščah v radovljanskem okraju; padla je v vodnjak.

(Mrtvega) so našli dne 21. t. m. pri trboveljskem rudniku poslujočega delavca A. Kržišnika, ležečega na obrazu v potoku.

Raznoterosti.

— Listnica zgorela. Nekemu varčnemu kmetu v Gfritlu je pala na tla listnica, ko se je pripravljala, da v peči zakuri. V naglici jo je vrget z drvi v peč, kjer je zgorela.

— V snegu ostal. V začetku tega meseca je neki potnik z vozom mej Winterbergom in Ašenbergom na Stajerskem s konji in kočijažem ostal v snegu. Konje in kočijaža so dobili mrtve, za potnika se ne ve. Najbrž je peš iz kočije skušal si dalje pomagati in je tudi v snegu obtičal.

— Velikanska drevesa. Nedavno posekali so na Harcu deset po kacihi petsto let starih hrastov. Jeden je meril dva metra v premeru. Ravno v tem gozdu posekali so tudi več bukev po 1 $\frac{3}{4}$ metra v premeru in po 40 metrov visoke smreke.

— Rodovitnost v Afriki. V trapiški naselbini v Mariannhillu v južni Afriki so imeli letos zelne glave po 20 do 26 funtov, buče težke po 26 do 32 funtov, redkev težko po 24 do 27 funtov in kolorado težko po 24 do 28 funtov. Seveda vse rastline tako dobro ne vsejajo. Zemlja je sploh rodovitna, ali z obdelovanjem so velike težave in afriškemu podnebjju se Evropejec tudi hitro ne privadi.

— Proti pijančevanju. Na Danskem ima policija navada, da pijanca, ki ga najde na cesti, na voz naloži in pelje domu. Stroške prevažanja pa plača krčmar, pri katerem se je napil. Za to prevažanje določene so jako visoke takse. Ko bi se krčmar branil plačati, mu kar krčmo zapró. Ta načrba pomaga, da krčmarji ne dajo pivcem preveč pijače.

— Biciklisti. Na razstavi v Chicagu bode baje tudi velik sprevod 24.000 biciklistov. Za to se že delajo priprave.

Telegrami.

Belgrad, 27. marca. Skupščina je brez debate potrdila novi carinski tarif za one države, s katerimi Srbija ni sklenila trgovskih pogodb.

Berolin, 28. marca. V zbornici je izjavil ministerski predsednik Eulenburg, da vlada z ozirom na ostra nasprotja umakne svojo šolsko predlogo, o kateri se bode pri priliki obravnavalo.

Pariz, 27. marca. Danes dopoldne je bila dinamična eksplozija v hiši generalnega prokuratorja Bullota. Šest oseb je ranjenih, okna, vrata, pohištvo in stopnice so poškodovane.

Pariz, 28. marca. Včeraj se je razletela od tri do pet kilogramov dinamita obsežna pušica. Pod oknu žendarmijske vojašnice pri Parizu so našli polzgorelo zažigalnice s cevjo. Ko bi se bila patrona unela, bil bi grozen razpok.

St. 2910.

Oklic.

1=3-1

C. kr. okrajno sodišče v Krškem naznanja: Dne 14. aprila 1892 dopoldne ob 9. uri bode se na Logu hiš. št. 19 vršila

prostovoljna prodaja

v ostalino pokojne Urše Vovk prej omoženo Urli, rojene Dereani spada-
jočih zemljišč vloga št. 185 kat. obč. Hubanica v inventarni vrednosti 30 gld., vloga št. 186 kat. obč. Hubanica v vrednosti 2958 gld., in vloga 697 kat. obč. Hubanica v vrednosti 100 gld.

Vsak ponudnik mora 10% varščine v roke sodnega odposlanca položiti; kupna cena se plača v enem mesecu ali pa pozneje, če se bo to kupcu pri-
volilo. Natančneje se poizvé pri gospodu Leuartu Dereani-jnu, posestniku v Sevnici.

Zemljišče in jako prostorno za vsak obrt pripravno pohištvo leži ob
okrajni cesti proti Ratecam na desnem bregu Save nasproti Sevnici, hosta je
gosto zaraščena z bukovim in hrastovim drevjem, niže leže ugodno ob Savi
in so jako rodovitne. To zemljišče bi ugajalo tudi kakemu upokojenemu
gospodu.

C. kr. okr. sodišče v Krškem,

dne 23. marca 1892.

Dunajska borza.

Dne 28. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 70 „
Zlata renta 4%, davka prosta	110 „ 70 „
Papirna renta 5%, davka prosta	102 „ 70 „
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	979 „ — „
Kreditne akije, 160 gld.	309 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	118 „ 70 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 42 „
Cesarski cekini	5 „ 61 „
Nemških mark 100	58 „ 05 „

Dne 26. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 „ — „
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	138 „ — „
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	148 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	181 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 60 „
Kreditne srečke, 100 gld.	187 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	60 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	60 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 „ — „
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147 „ 50 „
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2825 „ — „
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	84 „ 25 „
Papirni rubelj	1 „ 20 „
Laških lir 100	45 „ 65 „

MERCUR

menjarnična delniška
družba na Dunaju,
L. Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za natančnejše glavne priporočamo:

4% galliske propinacijske zadolžnice.

4 $\frac{1}{2}$ % zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.

4 $\frac{1}{2}$ % komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobi 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese 3 $\frac{1}{4}$ % gld. in
50 kr. kolek.

Glavni dobiček 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!